

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Beteendepåverkande designaspekter inom social media

**En diskurspsykologisk jämförelsestudie av Twitter och
Facebook**

Social media features' influence on user behaviour
A comparison study of Twitter and Facebook with a discursive psychology
approach

MIRIAM MIKAELSDOTTER

Kandidatuppsats i informatik

Rapport nr. 2013:056
ISSN: 1651-4769

Abstrakt

Uppsatsen tar avstamp i debatten rörande beteenden i social media. Tidigare forskning har främst fokuserat på användarens roll och ansvar medan synen på tekniken, som moraliskt neutral, har dominerat. Studien har sin grund i diskursanalys och ett diskurspsykologiskt perspektiv används för att jämföra texter på Twitter och Facebook som publicerats i samband med Bostonbombningarna. Syftet är att undersöka hur användare av plattformarna konstruerar världsbilder, grupper och identiteter samt vad för konsekvenser dessa konstruktioner har. En tolkning om varför Twitter-respektive Facebook-diskursen skiljer sig åt grundar sig i designaspekter som identifieras som beteendepåverkande. Resultatet indikerar större tendenser till polarisering och extremism på Facebook än Twitter. Detta kan ha sin grund i att Facebooks designaspekter har en starkare homogeniserande effekt på nätverket, tydligare ramar för vad som får diskuteras i det sociala rummet och mer bekräftelsefunktioner än Twitter.

Rapporten är skriven på svenska.

Nyckelord: Social media, beteende, design, diskursanalys, diskurspsykologi.

Abstract

This paper has its starting point in the midst of the debate concerning behaviour in social media. Prior research has primarily been concerned with the role and responsibility of the user while technology has been viewed as morally neutral. The base of the study is discourse analysis and a discursive psychology perspective is used to compare texts on Twitter and Facebook that were published during the events of the Boston bombings. The aim is to examine how platform users construct reality, groups and identities and what consequences those constructions bring. An interpretation of why the discourse of Twitter and Facebook differ is grounded in aspects of design, which have been identified as having an influence on behaviour. The result indicates more tendencies of polarization and extremism on Facebook than Twitter. This may have its cause in the features of Facebook which have a stronger homogenizing effect on the network, clearer frames for what subjects are allowed to debate in the shared space and more functions for corroboration than Twitter.

The report is written in Swedish.

Keywords: Social media, behaviour, design, discourse analysis, discursive psychology.

TACK

Jag vill främst tacka min exceptionella handledare, Lisen Selander, för ständigt intelligenta råd, motivation och inspiration.

Ett tack för moraliskt stöd och konstruktiv språklig kritik riktas även till Frida Sehlin Söderman och min mor.

Innehållsförteckning

1. Introduktion	6
1.1 Syfte och frågeställning	6
1.2 Studiens upplägg	7
2. Relaterad teori	8
2.1 Ramverk för studier av sociala media-nätverk	8
2.2 Social homogenitet framkallad av plattformen – struktur	8
2.3 Social homogenitet framkallad av plattformen – innehåll	9
2.4 Prestandavariation framkallad av användarbeteende - struktur	9
2.5 Prestandavariation framkallad av användarbeteende – innehåll	10
3. Teoretiskt ramverk	10
3.1 Diskursanalys	10
3.2 Diskurspsykologi	11
4. Empiriska case	12
4.1 Inbäddade beteendepåverkande designaspekter i Twitter och Facebook	12
4.1.1 Förbindelsetyper	12
4.1.2 Innehåll och den digitala användarprofilen	13
4.1.3 Informationstillgång	14
5. Metod	14
5.1 Bostonbombningarna	15
5.2 Validitet	15
5.3 Urval	15
5.4 Kodning / Analys	16
6. Empiriska resultat / Analys	17
7. Diskussion	22
7.1 Förbindelsetyper	22
7.2 Innehåll och den digitala användarprofilen	23
7.3 Informationstillgång	24
8. Slutsats	24
8.1 Reflektioner över undersökningen	24
8.2 Förslag till fortsatt forskning	25
Källor	26

1. Introduktion

I februari 2013 blossade debatten om näthat, främst riktat mot kvinnor, upp i Sverige. Programmet *Uppdrag granskning* (2013) gjorde en kartläggning av drabbade och konfronterade förövare i ansikte-mot-ansikte-situationer. Flera av de som yttrat grova kränkningar på internet reagerade med förvåning över att offer tagit illa vid sig och menade att de inte skulle formulera sig på liknande sätt i verkligheten. En av personerna uttryckte att "... det är ju bara Facebook...".

Andra citat som ger uttryck för att vad som skrivs i social media inte anses representativt för en persons egentliga åsikter är hämtat från *Aftonbladet* (2013). I artikeln tillåts en person svara på kritik som riktats mot dennes tweets och menar att "... Twitter är liksom ingenting. Det är ju bara en chatt. Jag kan ju skriva vad som helst..." och på frågan om han står för något han skriver blir svaret "Ja, men inte på Twitter".

I diskussionen kring näthat har frågor rörande beteenden i social media väckts. Varför kan ett beteende anses naturligt i en specifik kontext medan fullständigt otänkbar i en annan och vilka är mekanismerna som ger upphov till särskilda kontextrelaterade beteenden?

De förklaringsmodeller och förslag på lösningar på problemen som uppstår i samband med ökad interaktion via sociala medier varierar. Boyd (2008) anser att problemen har sin grund i beteenden. Hon menar att teknologin inte ger upphov till ett beteende utan att teknologin formas av samhället som reflekterar samhällets värderingar tillbaka på oss. Junco och Chickering (2010) förespråkar att lära ut ett ansvarsfullt sätt att använda social media och flera rekommenderar företag att sätta upp policys eller riktlinjer för sina anställdas sociala media-användning (se t.ex. Van Over 2012; Wreden 2010).

Light och McGrath (2010) menar att tidigare forskning har lagt för stort moraliskt ansvar på användaren medan synen på tekniken som neutral, utan moraliska värderingar, har dominerat. De hävdar att det finns inbäddade värderingar i själva teknologin som formar utrymmen och interaktioner vilket kan ge upphov till oavsiktliga konsekvenser. Författarna tar en ståndpunkt ur ett exempel från Latour (1999) som ur diskussionen kring vapen menar att frågan inte handlar om det är människan eller vapnet som är dåligt. Det är enheten människa *med* ett vapen som bör betraktas och vad för mänskliga avsikter som möjliggörs av vapnets design.

1.1 Syfte och frågeställning

I anslutning till Light och McGrath's (2010) tankar syftar uppsatsen till att *undersöka hur de inbäddade designvalen i social media-plattformar kan forma en viss diskurs bland dess användare*. Designaspekter i sociala medier har i tidigare studier identifierats som beteendeförändrande men forskning om dess effekter är bristfällig (Kane, Alavi, Labianca & Borgatti 2013). Ansatsen är därför en jämförelse av diskursen på Twitter och Facebook för att vidare härleda differentieringen till specifika designaspekter som identifierats som beteendeförändrande i Kane et al's. (2013) ramverk.

För att återgå till Light och McGrath (2010) syftar inte uppsatsens resultat att fungera som motbevis till de teorier som i första hand lägger ansvaret på användaren utan snarare öppna upp för utforskade, potentiella aspekter av *enheten* människa och teknik. Förutom nya aspekter för vidare studier kan andra intressenter av resultatet potentiellt vara designers som eftersträvar en viss diskurs bland framtida användare.

1.2 Studiens upplägg

Uppsatsen inleder med en presentation av den teori som ligger till grund för studien. I nästkommande kapitel beskrivs det ramverk som identifierar designaspekter i social media som kan utöva ett inflytande på beteende bland medlemmar i ett nätverk. Kapitel 3 syftar till att ge en övergripande teoretisk förståelse för metoden diskursanalys och det diskurspsykologiska perspektivet som uppsatsen använder sig av vid analys av texter som producerats på Twitter och Facebook. Vidare, i kapitel 4, beskrivs plattformarnas respektive kontext och hur deras inbäddade designaspekter kan vara beteendepåverkande. Därefter syftar uppsatsen till att presentera undersökningens tillvägagångssätt vilket inleds i kapitel 5 om metoden. Begreppet validitet behandlas i dess förhållande till traditionella, kvalitativa metoder och de urval som gjort beskrivs och motiveras. I Kapitel 6 presenteras det empiriska resultatet tillsammans med tolkande analyser för varje textexempel. Därefter syftar diskussions-kapitlet till att knyta ihop resultatet med tidigare teori för att göra rimliga tolkningar angående designaspekternas konsekvenser på plattformarnas respektive diskurs. Uppsatsen avslutar med en slutsats som behandlar reflektioner över undersökningen och förslag till fortsatt forskning.

2. Relaterad teori

Kapitlet syftar till att ge en överblick av den teori som ligger till grund för studien. Utgångspunkten är Kane et al's (2013) ramverk för studier av sociala media-nätverk vilket identifierar beteendeförändrande designaspekter.

2.1 Ramverk för studier av sociala media-nätverk

Kane et al. (2013) har utvecklat ett ramverk för studier av sociala media-nätverk. Detta ramverk har sin grund i traditionell social nätverks-analys (SNA) och författarnas uppdaterade definition av sociala nätverks-siter. Författarna menar att SNA-studier främst går ut på att observera och analysera nätverk som verkar offline, eller i verkliga livet. Dessa nätverk innehåller komponenter som är svåra att manipulera medan social media innehåller flexibla komponenter som är möjliga att designa i syfte att uppnå vissa mål.

Kane et al. (2013) uppdaterar tidigare definition av sociala nätverks-siter, på grund av den senare tidens utveckling av dessa teknologier, och myntar begreppet sociala media-nätverk. För att särskilja begreppet från andra sociala media-teknologier exkluderas plattformar vars främsta syfte inte är interaktion mellan medlemmar, exempelvis Wikipedia. Författarna presenterar fyra egenskaper som nätverket ska innehålla för att inkluderas i deras nya definition:

1. Medlemmarna ska ha en unik användarprofil som skapats av dem själva, medlemmar i deras nätverk och plattformen.
2. Medlemmarna ska ha tillgång till, samt kunna skydda, digitalt innehåll via plattformens mekanismer.
3. Medlemmarna ska kunna formulera en lista över andra användare som de har en koppling till.
4. Medlemmarna ska kunna se och gå över till deras egna, samt andra användares, kopplingar.

Borgatti och Foster (2003) presenterar en överblick över traditionell SNA-forskning vilket resulterar i fyra forskningsområden vilka undersöker varför medlemmar i nätverket har ett liknande eller olikt beteendemönster beroende på strukturen eller innehållet i nätverket. Nedan följer beskrivningar av de forskningsområden som står att finna i Borgatti och Fosters (2003) ramverk och hur de korsas med sociala media-nätverk. Social homogenitet beskriver hur egenskaper hos plattformen kan ge upphov till ett gemensamt beteende bland dess medlemmar medan prestandavariations-studier fokuserar på varför vissa medlemmar agerar annorlunda än andra användare av samma plattform. Prestandavariations-studierna beskrivs främst ur ett organisatoriskt perspektiv och företags möjligheter att skapa konkurrensfördelar genom att etablera strategiska relationer i ett nätverk (Kane et al. 2013). Uppsatsens fokus kommer vara de designaspekter som påverkar uppkomsten av relationer mellan skilda grupper av människor, och således tillgång till en mer mångfaldig informationsmängd, men utgår inte från att medlemmarna antar medvetna strategiska positioner i nätverket.

2.2 Social homogenitet framkallad av plattformen – struktur

I det första forskningsområdet undersöks hur strukturen på nätverket ger upphov till ett liknande beteende bland dess medlemmar (Borgatti & Foster 2003). I enlighet med Kane et al. (2013) utmärks strukturen, inom social media, av de förbindelser som plattformen erbjuder och de förbindelse-egenskaper som designas kommer således forma plattformsbeteenden. Förbindelser kan vara av typerna; *Närhet* som innebär delat fysiskt eller socialt rum vilket kan ge upphov till nya förbindelser. Exempelvis är en öppen

Facebook-sida ett socialt rum där interaktion möjliggörs mellan användare som inte etablerat en relation. *Relationer* är speglingar av sociala roller mellan medlemmar som på Facebook benämns som vänner medan Twitter använder ordet följare. *Interaktioner* definieras som tillfälliga händelser mellan relationer såsom mail eller chat-meddelanden. *Flöden* är det material som överförs mellan medlemmar som inte nödvändigtvis har etablerat en relation. Exempelvis har en Twitter-medlem möjlighet att ta del av populära ämnen som diskuteras av medlemmar som står utanför det personliga nätverket. Kane et al. (2013) menar att det är *relationer* mellan medlemmar som är den största tekniska skillnaden i social media i jämförelse med tidigare IT-kommunikationsmedel. Egenskaper hos relations-förbindelserna rör dess högst möjliga antal, exempelvis hur många vänner en Facebook-användare kan ha, samt om relationen måste bekräftas mellan båda parter för att etableras (Kane et al. (2013). Exempelvis kan en användare på Twitter välja att följa en annan medlem vilket etablerar en relation utan att ömsesidig bekräftelse måste ske.

2.3 Social homogenitet framkallad av plattformen – innehåll

Förutom strukturen som homogeniserar beteenden undersöks det innehåll som medlemmar interagerar med och påverkas av (Borgatti & Foster 2003). Kane et al. (2013) menar att den digitala användarprofilen står i fokus, gällande sociala media-nätverk, då den är en hybrid av medlemmens medvetna val och det innehåll som flödar genom nätverket. När en medlem interagerar med innehållet kan det spåras till profilen och blir således en del av den. Det är designerns beslut om vad för typ av innehåll som ska kunna knytas till profilen som avgör vilket innehåll som sprids och eventuellt påverkar andra medlemmar. Förutom innehåll som medlemmen själv bidragit med, samt det digitala spår som skapats i interaktioner med innehåll, kan profilen byggas upp av andra medlemmar i nätverket genom exempelvis ”taggar” och kommentarer (Kane et al. (2013).

Andra aspekter som rör hur innehåll sprids och påverkar medlemmar är profilers autenticitet och identitet. Verifiering av medlemmar kan möjliggöras genom tekniska funktioner eller regler och standarder (ibid).

2.4 Prestandavariation framkallad av användarbeteende - struktur

Forskningsområdet som bedriver studier på hur människor strategiskt positionerar sig i ett nätverk för skapa fördelar gentemot andra medlemmar benämner Borgatti och Foster (2003) som prestandavariations-studier. Genom att exempelvis placera sig mellan två kluster av människor, med få kopplingar däremellan, skapar positionen tillgång till en mångfaldigare informationsmängd vilket kan vara en fördel gentemot andra medlemmar som bara har tillgång till sin egna grupp (Kane et al. 2013). Ett kluster kan definieras som en subgrupp i ett nätverk i vilket medlemmarna är väsentligt mer förbundna till varandra än till medlemmar utanför subgruppen (Himmelboim, McCreery & Smith 2013) och den strategiska positionen, mellan skilda grupper, skapar informationstillgång till dem båda (Kane et al. 2013).

Social media tillhandahåller, till skillnad från traditionella nätverk, större möjligheter för medlemmar att överskåda sina egna och andras relationer i nätverket. Däremot motverkar flera plattformsfunktioner nätverkande av strategisk natur. Exempelvis uppmuntrar plattformar relationer som bygger på gemensamma vänner och nätverket kan således utgöras av människor som liknar varandra (Kane et al. 2013).

2.5 Prestandavariation framkallad av användarbeteende – innehåll

Förutom strategiska positioner i nätverket undersöker traditionell SNA-forskning själva innehållet medlemmar får tillgång till via sina nätverksrelationer (Borgatti & Foster 2003). Social media innehåller mekanismer som möjliggör tillgång till information som tillhandahålls av människor utanför ens egna nätverk. Informationstillgång blir således inte lika beroende av att det finns etablerade relationer som i traditionella nätverk. Innehåll kan exempelvis erhållas genom funktioner som tillåter nyckelordssökningar i användarprofiler eller Twitter-hashtags (Kane et al. 2013).

Beroende på grad av sekretessinställningar kan nätverksrelationer fortfarande påverka vilken information som finns tillgänglig för vem. Sekretessinställningar kan även påverka vilken typ av information användare väljer att dela med sig av. En hög grad av sekretess kan ge upphov till att mer personligt innehåll blir tillgängligt för en liten grupp (ibid).

3. Teoretiskt ramverk

Studien har sin teoretiska bas inom diskursanalysen med ett diskurspsykologiskt perspektiv på text som produceras på två olika sociala media-plattformar. Jørgensen och Phillips (2002) menar att en förståelse för de grundläggande filosofiska premisser metoden bygger på är nödvändig vid användning. Kapitlet inleds därför med en kortfattad bakgrund till diskursanalys för att därefter redogöra för förgreningen diskurspsykologi.

3.1 Diskursanalys

Jørgensen och Phillips menar att begreppet "diskurs" har definierats på ett flertal sätt och tillskrivs olika meningar beroende på den kontext begreppet används i. Själva beskriver de diskurs som "ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller en aspekt av världen)" (2002 s.1). Vidare ses diskursen som en aktiv handling som konstituerar den sociala världen och våra identiteter. Språkets roll som skapare av verkligheten, snarare än att verka som en reflektion av den, har blivit allmänt accepterad (Phillips & Hardy 2002). Därmed är det inte sagt att en objektiv, fysisk verklighet inte existerar men när den tillskrivs en betydelse skapas den alltid i diskursen. Den fysiska verklighet som vi existerar i kan bara nås genom språket eftersom det är vad som gör den begriplig. På så sätt konstruerar diskursen subjektiva representationer av verkligheten men kan aldrig verka som neutrala reflektioner (Jørgensen & Phillips 2002). Exempelvis kan en sprängning av en byggnad vara ett verkligt fysiskt faktum men att sprängningen anses vara ett terror-dåd, massmord eller ett martyrskap är subjektiva verklighetsrepresentationer som uppkommer genom diskurs. Phillips och Hardy (2002) menar att det är just hur de socialt producerade idéerna skapades från första början och hur de upprätthålls över tiden som är intressant för diskursanalytikern vilket skiljer angreppssättet från traditionella, kvalitativa metoder.

Diskursanalys beskrivs som en paraplyterm för ett flertal inriktningar och kräver en noggrann jämförelse mellan vad de olika perspektiven kan bidra med till den specifika undersökningen (Phillips & Hardy 2002; Jørgensen & Phillips 2002). Jørgensen och Phillips (2002) presenterar tre diskursanalytiska angreppssätt, *diskursteori*, *kritisk diskursanalys* och *diskurspsykologi*, som har sin gemensamma grund i socialkonstruktivismen.

Socialkonstruktivister förespråkar ett kritiskt förhållningssätt till självklar kunskap eftersom vår kunskap inte är en objektiv sanning utan präglas av vår specifika historia

och kultur (Jørgensen & Phillips 2002). Weatherall (2012) menar att det ”sunda förnuftet”, eller vad som anses vara självklar kunskap, har använts som en retorisk resurs i syfte att upprätthålla och rättfärdiga dominerande sociala och moraliska ordningar. Med ett diskursanalytiskt angreppssätt kan de sociala konstruktioner som leder till en allmänt accepterad verklighetsbild, som gynnar vissa och missgynnar andra, studeras (Phillips & Hardy 2002). Enligt socialkonstruktivismen kan verklighetsuppfattningen förändras över tiden och anses vara tillfällig och kontextbunden. Diskursen är en form av handling som både skapar och förändrar kunskap, identiteter och sociala relationer. Kunskap skapas genom social interaktion där vi konstruerar gemensamma sanningar. Olika uppfattningar om världen ger i sin tur upphov till olika handlingar. I vissa sammanhang ses en handling som fullständigt normal medan den kan vara otänkbar i en annan (Jørgensen & Phillips 2002).

Diskursteorin utgår från att diskursen konstruerar den sociala världen men på grund av språkets instabilitet kan betydelsen aldrig bli permanent fixerad. Diskursen transformeras konstant genom kontakt med andra diskursen och en ständig kamp pågår för att uppnå hegemoni. Hegemoni kan betraktas som den dominerande diskursen som beskriver världen utifrån sin subjektiva världsbild (ibid).

Kritisk diskursanalys riktar kritik mot diskursteorins påstående om att allt är i förändring och alla möjligheter är öppna. Förespråkare för detta perspektiv menar att det finns andra faktorer utanför diskursen som förhindrar människor att åstadkomma en förändring. Angreppssättet har en tydligare politisk prägel som syftar till social förändring och jämlikare relationer i kommunikationsprocesser och samhället i allmänhet (ibid).

Diskurspsykologi fokuserar på språkbruket i den specifika kontext det används i och inte storskaliga samhällsdiskurser vilket skiljer perspektivet från de övriga (ibid). Phillips och Hardy (2002) menar att idén om att forskaren måste betrakta diskursen som en del av dess lokala och globala, sociala och kulturella kontext är idealiskt men praktiskt svårt. Ingen forskare kan studera ”allt” och därför måste en avgränsning göras i förhållande till studiens motiv. Eftersom uppsatsen ämnar studera språkbruket på två särskilda social media-plattformar används det diskurspsykologiska mikro-perspektivet och presenteras i följande stycke.

3.2 Diskurspsykologi

Angreppssättet utforskar hur människors jag-uppfattning, tankar och känslor formas och förändras genom social interaktion. Diskurspsykologin delar det socialkonstruktivistiska synsättet om att vårt sätt att förstå världen inte är universellt utan har sin grund i vår specifika historia och kultur som är under ständig förändring. Diskursen skapar alltså en subjektiv världsbild, genom vardagligt språkanvändning i text och samtal, som ter sig sann för den som talar. Till skillnad från diskursteorin menar diskurspsykologin att det finns sociala händelser, relationer och strukturer som inte enbart har sin grund i det diskursiva utan skapas även av andra faktorer. Exempelvis kan krig vara en bidragande faktor till uppkomsten av nationalism (Jørgensen & Phillips 2002).

Traditionellt sett har socialpsykologi-fältet dominerats av kognitivisterna som förklarar socialpsykologiska fenomen med individens tänkande, perception och resonemang (ibid). Även studier som bedrivits på datorförmedlad kommunikation har, till största delen, baserats på individbaserade, kognitiva ramverk och således avfärdat dess sociala natur (Sneijder & te Molder 2005). Diskurspsykologin vänder sig emot kognitivismens fokus på det interna och menar att attityder och gruppkonflikter, vilket är socialpsykologins

främsta forskningsområden, skapas genom sociala, diskursiva aktiviteter (Jørgensen & Phillips 2002).

Anhängare av diskurspsykologin identifierar lingvistiska drag, såsom modala hjälpverb och pronomen, i texter men tenderar att främst fokusera på ”tolkningsrepertoarer”. Tolkningsrepertoarer, som begrepp, brukar användas istället för diskurser i syfte att förtydliga dess användning som flexibla resurser i sociala interaktioner. Varje tolkningsrepertoar består av ett begränsat antal termer som används på ett stilistiskt eller grammatiskt sätt. Dessa är de resurser som människor använder för att skapa sin egen version av verkligheten, eller sin diskurs (ibid). Kroger och Woods (1998) studier av fenomenet ”date rape” illustrerar ett exempel på granskning av tolkningsrepertoarer. Författarna beskriver tolkningsrepertoarerna ”date” och ”rape” ungefär som två olika standardiserade berättelser som innehåller termer som romantik, nöje och närstående relation respektive våld, överfall och okänd gärningsman. Studien visade att när termerna, som associerades med en standardiserad bild av verkligheten, avvek från intervjupersonernas upplevelser av händelsen hade de svårighet att avgöra vad det var som faktiskt hänt dem.

Sammanfattningsvis är en av de viktigaste aspekterna av diskurspsykologin förmågan att granska tolkningsrepertoarer i syfte att urskilja hur människor konstruerar sin världsbild i sociala interaktioner, hur retorik används för att etablera sin egen världsbild som sann och vad för effekter dessa konstruktioner har (Jørgensen & Phillips 2002).

4. Empiriska case

Kapitlet syftar till att ge en överblick av studiens kontext och redogör för Twitter och Facebooks designaspekter och dess potentiella konsekvenser. Designaspekterna som beskrivs står att finna i Kane et al's (2013) ramverk men urvalet är baserat på metodens och undersökningens möjlighet och lämplighet. Exkluderade aspekter rör framför allt intern kommunikation mellan medlemmar som skulle kunna möjliggöras med hjälp av intervjuer eller tillgång till användares privata konton.

4.1 Inbäddade beteendepåverkande designaspekter i Twitter och Facebook

Kapitlet inleder med beskrivningar av plattformarnas design av förbindelser vilka är av typerna *närhet*, *flöden* och *relationer*. Därefter redogörs för hur innehållet som florerar på plattformarna knyts till den digitala användarprofilen och således påverkar andra medlemmar i nätverket. Slutligen behandlar texten aspekter som påverkar medlemmarnas tillgång till mångfaldig information. Uppdelningen av redogörelsen är i rent strukturellt syfte och delarna flätas ofta samman.

4.1.1 Förbindelsetyper

Social homogenitet som framkallas av plattformens struktur inkluderar de designaspekter som rör förbindelser. Förbindelsetypen *närhet* definieras som delat socialt rum som tillåter diskussioner mellan medlemmar utan etablerad relation (Kane et al. 2013). På Twitter etableras det delade rummet av så kallade *hashtags* (#), vilka gör termer eller ämnen, sökbara. Termen konstrueras av användaren själv vilket gör att gränserna för det sociala rummet inte etableras av plattformen eller en administratör. När en hashtag har använts frekvent kan den exponeras under *trending topics* och ytterligare uppmuntra diskussion rörande det specifika ämnet. På Facebook representerar förbindelsetypen *närhet* av de öppna grupper eller sidor som är ämnade för diskussion kring ett specifikt ämne vilka hanteras av en administratör.

Meddelanden, eller *flöden*, är en förbindelse-typ som Kane et al. (2013) definierar som det material som flödar mellan medlemmar som inte nödvändigtvis har en relation. Meddelanden på Twitter kallas *tweets* och har en begränsning på 140 tecken. I en studie av diskussioner på Twitter, som genomfördes av Yardi och Boyd (2010), visade resultatet på att människor är exponerade för ett stort omfång av åsikter på grund av användningen av hashtags och trending topics som beskrevs ovan. Däremot försvåras en meningsfull diskussion på grund av meddelandenas teckenbegränsning och den höga hastighet som ett ämne toppar och dalar. Även Himmelboim, McCreery och Smith (2013) lyfter fram problemet med att framföra ett djupare resonemang på Twitter men menar också att teckenbegränsningen kan göra innehållet mer koncist. *Flöden* på Facebook är de texter som publiceras i en öppen grupp eller på en sida vilka har en begränsning på 5000 tecken. Varje enskild text, eller kommentar på en text, har en gilla-knapp vilken ger användare möjlighet att ge en positiv feedback på uttalandet utan att behöva formulera en text. (Se figur 1) I en undersökning av Gerolimos (2011) uttrycktes 82 procent av användardeltagandet via gilla-knappen.

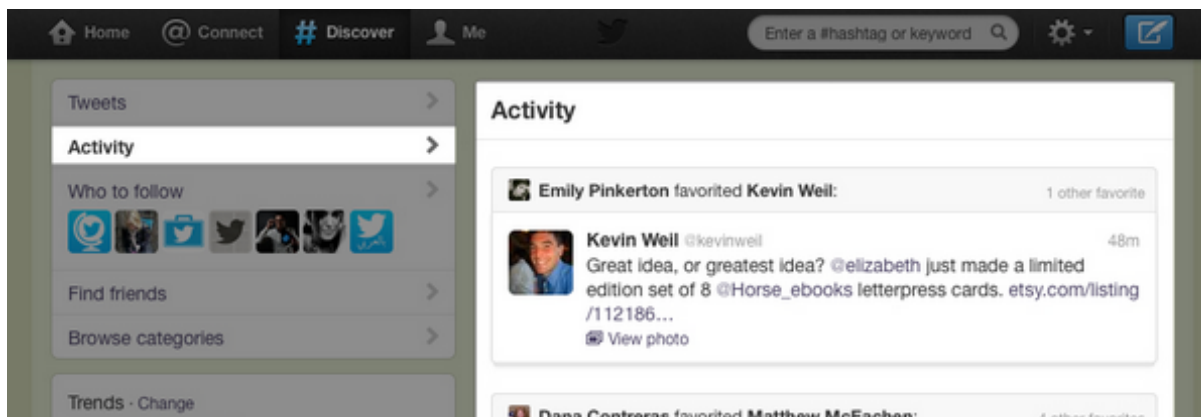

Figur 1 Gilla-knapp i Facebooks kommentarsfält

Förbindelsetypen *relation* definieras som speglingar av sociala roller mellan medlemmar (Kane et al. 2013) och på Twitter benämns dessa som "följare". En relation etableras när en användare väljer att följa en annan användare och standardinställningarna möjliggör för relationer att etableras utan ömsesidig bekräftelse. Ett konto kan ha ett obegränsat antal följare vilket innebär att sändaren kan distribuera ett meddelande till en stor mängd människor utan att behöva ta del av följarnas information. *Relationer* på Facebook benämns som vänner vilket en användare kan ha maximalt 5000 av. För att relationen ska etableras måste en ömsesidig bekräftelse ske till skillnad från Twitter.

4.1.2 Innehåll och den digitala användarprofilen

Kane et al. (2013) menar att det innehåll som knyts till den digitala användarprofilen, exempelvis när en medlem väljer att gilla eller kommentera något, kan avgöra vilket innehåll som sprids och således påverkar andra medlemmar. Innehåll som publiceras på en Twitter-användarens profilsida är, förutom vanliga tweets och re-tweets, de publika meddelanden som riktas till en annan medlem genom användning av tecknet snabel-a (@) framför användarnamnet. Genom aktivitets-fliken får en medlem uppdateringar om sina relationers aktivitet (se figur 2).

Figur 2 Relationers aktivitet på Twitter (från www.twitter.com).

Det innehåll som knyts till en Facebook-användares profil är inlägg eller kommentarer på offentliga sidor. Inläggen publiceras som en händelse på användarens tidslinje och kan även publiceras i nyhetsflöden. Om andra användare interagerar med samma innehåll ges en notifikation om detta. Oh och Jeon (2007) menar att flockbeteenden är vanligt förekommande inom online-communities och om medlemmar exponeras för en betrodd medlems digitala spår kan detta skapa en tillströmning av människor som interagerar med innehållet.

4.1.3 Informationstillgång

De aspekter som begränsar användarens informationstillgång kan ge upphov till nätverk bestående av människor som liknar varandra. (Kane et al. 2013). Interaktion med likasinnade kan i sin tur leda till polarisering och extremism då åsikterna bekräftas av den egna gruppen (Baron, Hoppe, Kao, Brunsman, Linneweh & Rogers 1996). Tillgång till en mångfaldig informationsmängd i det egna nätverket begränsas på både Twitter och Facebook då de innehåller funktioner som rekommenderar liknande vänner och konton vilket kan ha en homogeniserande effekt (Kane et al. 2013). Men, som nämnts ovan, tillåter Twitter användning av hashtags vilket reducerar behovet av ett nätverk för tillgång till information. Twitters standardinställningar för profiler är publika och uppskattningsvis har endast sju procent av medlemmarna antagit en privat profil (Page 2012) medan Facebook-användare tenderar öka graden av sekretess på sina profil-sidor (Dey, Jelveh, & Ross 2012).

5. Metod

Enligt Phillips och Hardy (2002) finns inget färdigt recept på diskursanalytiska forskningsprocesser men litteraturen erbjuder riktlinjer för tillvägagångssättet vilka uppsatsen utgått ifrån. Då studien avser undersöka två specifika kontexter, utan hänsyn till storskaliga samhällsdiskurser, används det diskurspsykologiska mikro-perspektivet på hur språket används i skapandet av verklighetsbilder, grupper och identiteter. Eftersom diskursanalysen vänder sig mot positivistiska metoder (Jørgensen & Phillips 2002), som syftar förklara fenomen som en objektiv sanning, understryks att resultatet är en subjektiv representation av verkligheten. Uppsatsens förhållningssätt grundar sig i hermeneutiken som menar att mänsklig verklighet kan tolkas och förstås genom språket (Patel & Davidsson 2011).

Uppsatsen ämnar genomföra en diskurspsykologisk analys av Twitter och Facebook rörande ämnet Bostonbombningarna för att i senare kapitel ge en tolkning av hur de inbäddade designvalen, i vardera plattform, formade diskursen.

5.1 Bostonbombningarna

Den 15:e april 2013 detonerade två sprängladdningar under Bostons maratonlopp i USA vilka orsakade tre dödsfall och skadade minst 170 människor. En bild på de misstänkta bröderna Dzhokhar och Tamerlan Tsarnaev publicerades 18:e april och två dagar senare dödades den ena brodern i samband med gripandet medan den andra fördes till sjukhus (Dagens Nyheter 2013). På social media skapade händelsen stor aktivitet och en uppsjö av bilder, tips och spekulationer spreds bara sekunder efter sprängningen. Aktiviteten utvecklades till en häxjakt och flera oskyldiga människor pekades ut som misstänkta gärningspersoner (LA Times 2013). Detta kan ses som ett exempel på de krafter som social media har men visar även på de förödande konsekvenser för privatpersoner som kan förekomma.

Bombdåden beskrevs med en mängd termer som exempelvis inkluderade religion, politik, etnicitet och extremism och är särskilt intressant då termerna berör flera olika grupper av människor. Uppsatsen har valt att utgå från händelsen baserat på denna variation av grupper vilket eventuellt kan ge upphov till olika verklighetsbilder och diskussion.

5.2 Validitet

Enligt Phillips och Hardy (2002) är frågan om validitet inte applicerbar på diskursanalytiska angreppssätt på samma sätt som traditionella, kvalitativa metoder. Validitet handlar om hur väl forskaren har tolkat de studerades värld (Patel & Davidsson 2011) medan socialkonstruktivismen ifrågasätter att en objektiv, verklig värld ens existerar utanför diskursen. Phillips och Hardy (2002) menar att undersökningen istället bör bedömas utifrån hur väl forskaren bygger upp argument och analysens rimlighet i förhållanden till upptäckterna. I traditionella, kvalitativa metoder bedöms validitet även i datainsamlandet och om forskaren har tillräckligt med underlag för att göra en trovärdig tolkning av en aspekt av världen (Patel & Davidsson 2011). Diskursanalytikern slutar samla data när den bedöms tillräcklig för att rättfärdiga ett argument (Phillips & Hardy 2002) och inte, som i traditionella metoder, när mättnad uppstår (Patel & Davidsson 2011). Vad diskursanalysen delar med traditionella metoder rörande validitet handlar om transparens. En noggrann beskrivning av forskningsprocessen möjliggör för läsaren att själv avgöra rimligheten i forskarens tolkningar och argument i förhållandet till det insamlade materialet (Jørgensen & Phillips 2002; Patel & Davidsson 2011).

5.3 Urval

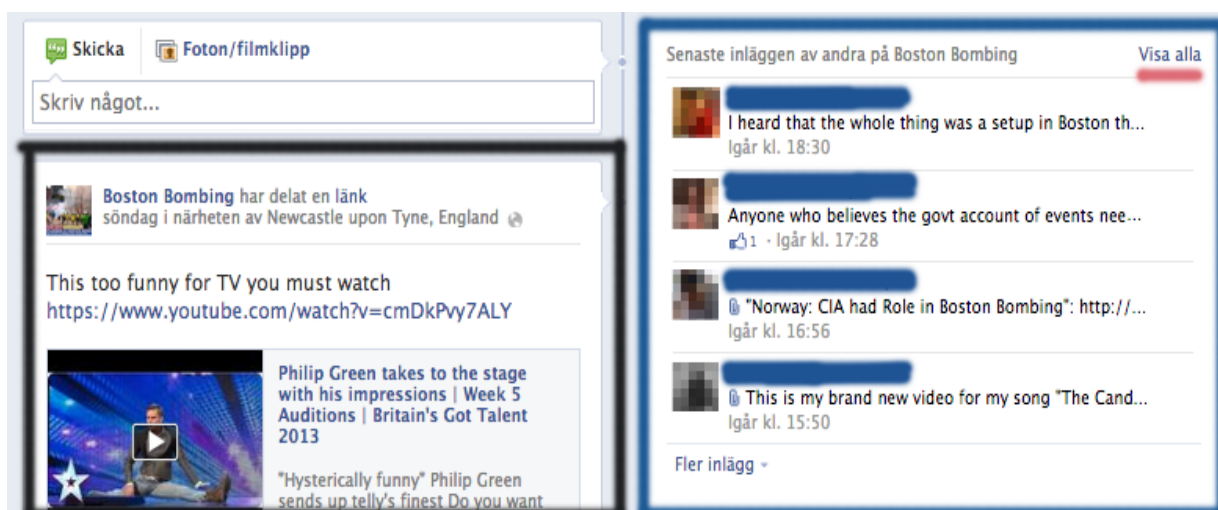
Materialet som uppsatsen använder benämns som naturligt förekommande, det betyder att själva materialet inte skapas tillsammans med forskaren. Exempel på naturligt förekommande material kan vara transkriptioner av vardaglig konversation, vetenskapliga artiklar och texter som cirkulerar i olika former av media. Fördelen är att materialet inte påverkas av forskaren vilket öppnar upp för en analys av variation mellan olika kontexter (Jørgensen & Phillips 2002). Phillips och Hardy (2002) anser att naturligt förekommande material ger en mer direkt insyn i socialkonstruktiva processer än intervjuer då de är exempel på det faktiska, vardagliga språkbruket. Uppsatsens dataset består av meddelanden som finns fritt tillgängligt på internet men inga namn på skribenterna publiceras av etiska skäl.

Uppsatsen använder sig av två dataset som består av meddelanden publicerade mellan 15:e till 20:e april. Perioden innefattar första dagen bombningarna i Boston uppdagades till dess att jakten på bröderna Dzhokhar och Tamerlan Tsarnaev avslutades. Jørgensen och Phillips (2002) menar att det ofta räcker att använda ett relativt fåtal antal texter.

Anledningen är att språkbruket är i fokus och inte individen själv och att diskursiva mönster kan skapas och upprätthålla av endast ett fåtal människor. Därför syftar uppsatsen att använda så representativa textstycken som möjligt och exkluderar således mer extremt innehåll som florerar på plattformarna. Det ena datasetet består av 212 Twitter-meddelanden och det andra innehåller 72 Facebook-inlägg.

I syfte att använda representativa texter baseras datasetet med Twitter-meddelanden på så kallade top-tweets vilka är de meddelanden som flest användare har interagerat med. Antal top-tweets är 98 och resterande 114 är kommentarer på dessa. Tweets från traditionella, etablerade nyhetskanaler är exkluderade då de främst består av länkar till egna artiklar vilket strider mot uppsatsens syfte om att undersöka den specifika plattformens-diskursen. Sökorden som användes var "boston bombing" vilket inkluderade meddelanden som innehöll variationer på sökorden, exempelvis "boston marathon bombings".

Facebook-inläggen är hämtade från sidan "boston bombing" vilken beskrivs med orden "full coverage of Boston". Vid tidpunkten hade den 3423 gilla-markeringar och utgjorde den största, öppna gruppen/sidan gällande ämnet. Datasetet baseras på 12 inlägg från sidans administratör, vilka fått störst exponering, samt 60 kommentarer på dessa inlägg. En anledning till större exponering är sidans utformning (se figur 3) som endast synliggör de senaste inläggen från andra medlemmar och användaren måste själv klicka på en "visa alla"-knapp för att se de resterande. Detta reflekteras även i antal likes och delningar på administratörens respektive andra medlemmars inlägg.

Figur 3 Facebook-sidans utformning

Anledningen till att en relativt stor andel av texterna som inkluderas i dataseten är kommentarer på inlägg är att diskursaktiviteter inte uppstår i ett vakuum. Diskursen formas av interaktionen, eller samspelet mellan texter (Phillips & Hardy 2002).

5.4 Kodning / Analys

Att utföra en slags kodning av den textmängd som valts ut är vanligtvis ett första steg mot en analys. Genom att identifiera teman (Jørgensen och Phillips 2002) eller konstruktioner av de objekt som representeras i texten kan nya perspektiv forma, eller omforma, forskningsfrågan (Phillips och Hardy 2002).

Kodningen inleddes med flera genomläsningar av dataseten för att undersöka vilka objekt som fanns representerade i textstyckena och hur de konstruerades.

Diskussionsämnen sträckte sig ofta utanför själva händelsen och uppsatsen syftade till att urskilja en kärnfråga som var jämförbar mellan båda plattformarna. Objekten ”gärningspersoner”, ”offer” och ”regering” reflekterades i båda dataseten och konstruerades till stor del med tolkningsrepertoaren ”terrorism” vilket därför är utgångspunkten för resultatets exempel.

Jørgensen och Phillips (2002) menar att forskaren kan välja att fokusera på konkurrerande diskurser, eller tolkningsrepertoarer, inom samma domän för att undersöka var en diskurs är dominant och vilka antaganden som baseras på ”sunt förnuft”. De menar att områden som delar samma antaganden är mindre öppna för förändring och forskaren kan undersöka vad för konsekvenser som kommer ur att en verklighetsbild blir accepterad framför en annan. Områden som innehåller konkurrerande diskurser anses instabila och mer öppna för förändring. Därför syftar uppsatsen till att undersöka om olika verklighetsbilder finns representerade på plattformarna och om de skiljer sig åt gällande förändringsmöjligheter.

Målet med analysen, som följer kodningen, är att identifiera några av de flera betydelser som förmedlas med texten, vilka förståelser om världen som tas för givna och vilka konsekvenser dessa verklighetsbilder har (Jørgensen och Phillips 2002).

6. Empiriska resultat / Analys

De valda exemplen syftar till att belysa skribenters olika verklighetsbilder, dess konstruktion och eventuella konsekvenser. Resultatet inleder med exempel från Twitter varpå en tolkning av texternas betydelser och konsekvenser ges. Textstyckena representerar utsnitt ur diskussioner och alla namn på skribenter är fiktiva och könsneutrala. I de texter som står som fristående, utan inkluderad diskussion, används inga namn. Antal eventuella delningar, eller retweets, och datum anges inom parentes-tecken.

Ex. 1.1

Fran: *I pray of the day when instead of saying "a Muslim did this" or "a Chechen did this", we just say "a criminal did this."* (1418, 19:e april)

Kommentarer:

Jess: *That day will come when a Muslim or a Chechen stop 'doing this'.*

Charly: *and the day indians stop raping minors ..*

Jess: *Thugh unrelated but true, Sir.. Rapes r a scourge of India, as #Terror is of some Muslim people*

Lou: *not every Muslim is a terrorist. Sadly almost every terrorist is a Muslim !!!*

Fran indikerar att det idag finns en given förståelse att särskilda handlingar tillskrivs en specifik religiös tillhörighet eller etnicitet vilket bekräftas av Jess och Charly. Jess konstruerar även en slags villkorsstruktur vilken kan användas i syfte att beskriva konsekvenser för särskilda händelser. I texten kan *will come* och *when* syfta till att rättfärdiga tillskrivning av religion eller etnicitet vid specifika handlingar tills grupperna uppfyller villkoret. Argumentet som Lou konstruerar verkar baseras på verklighetsbilden att terrorism definieras som de dåd utförda av muslimer.

Ex. 1.2

En konsekvens av kopplingen mellan terrorism, etnicitet och religion kan bli skuldbeläggning av grupper vilket exemplifieras i följande text.

If there weren't so many mooslim terrorists then people wouldn't point the finger at them. (Kommentar, 16:e april)

...so many mooslim terrorists... ger återigen uttryck för användningen av tolkningsrepertoaren som konstruerar terrorism utifrån gärningspersonens religiösa tillhörighet. Vidare kan *If* och *then* fungera som villkorsstrukturer i syfte att legitimera konsekvenserna och flytta ansvaret från de som skuldbelägger till de som skuldbeläggs.

Ex. 1.3

Ash: *Why is it only mass violence by "Muslims" that gets instantly labeled "terrorist"? My answer on (137, 21:e april)*

Kommentarer:

Max: *The Korean guy killed 34. Batman knocked off a dozen Kindly tell me what religion they belonged to?*

Sam: *I'm sensitive to bias in this regard, but it was labeled as terrorism before anything was known about who (allegedly) did it.*

Ash ger uttryck för ett ifrågasättande av rådande verklighetsbild av en terroristisk handling. Bilden förstärks med exempel från tidigare händelser som inte kopplats samman med religion, och därmed inte heller ingår i en terroristisk tolkningsrepertoar, genom kommentaren från Max. Sam menar att händelsen definieras som terrorism men ger inte uttryck för hur slutsatsen dragits. Skribenten verkar använda sig av en terroristisk tolkningsrepertoar som inte har med gärningspersonens identitet att göra.

Ex. 1.4

Följande två texter är exempel på hur ryktesspridning blev en konsekvens av verklighetskonstruktioner.

Sacha: *FBI photo of Boston Marathon bombing suspects. Lets get these bastards!* (162, 19:e april)

Kommentarer:

Joey: *Whatdaya know, 2 Arabs*

Sacha uttrycker en uppmaning till den egna gruppen om att hitta de misstänkta med användningen av *Lets* eller *låt oss*. Kommentatorn Joey drar slutsatsen att de misstänkta har arabiskt ursprung. *Whatdaya know* ger en indikation om att Joey dragit slutsatsen redan innan bilden publicerats och kan vara en konsekvens av den täta sammankopplingen mellan terrordåd, religion och etnicitet.

Pat: *Boston police need to see this! Man is on the roof during the bombing! #prayforboston* (1036, 16:e april)

Kommentarer:

Franky: *some people says it was boston police but on yahoo news, they said it was an unknown man :/*

Stevie: *This may be them who made the bombing*

I det andra exemplet uttrycker Pat en slags önskan om ett samarbete mellan privatpersoner och de ansvariga för utredningen. Modalverbet *need* stärker vikten av att information från allmänheten når mottagaren. Kommentaren från Franky ger uttryck för att olika källor ger olik information medan Stevie drar en egen slutsats om att det kan vara gärningspersonerna. Uttalandet garderas med modalverbet *may*, möjligtvis för att slippa stå till svars för påståendets eventuella konsekvenser.

Ex. 1.5

Twitter användes även i försök att motverka ryktesspridning och ifrågasätta sammankopplingen mellan terrorism och särskild religion eller etnicitet.

Jamie: *Boston Bombing Is a Tragedy, But Let's Not Rush to Blame Muslims or People of Arab Descent* (45, 16:e april)

Kommentar:

Taylor: *Right just remember Timothy McVey*

Texten som Jamie formulerar kan syfta till att bromsa skuldbeläggning. Taylor påminner om en händelse som avviker från verklighetsbilden av att terroristiska dåd utförs av muslimer vilket även det kan tolkas som ett försök att förhindra skuldbeläggning av särskilda grupper.

Ex. 1.6

Internet identifies every single brown person with a backpack near the bombing as suspect (116, 17:e april)

Texten kan ge uttryck för en kritik mot allmänhetens utredning och lyfter fram konsekvensen av sammankoppling med dådet och etnicitet.

Ex. 1.7

Muslim woman attacked in #Boston and blamed for the recent bombing. #Islamophobia (134, 18:e april)

Skribenten använder en händelse för att lyfta fram konsekvenser som följer skuldbeläggning av grupper och verkar lägga ansvaret på islamfobi istället för islam.

Sammanfattningsvis konstruerar Twitter-diskursen händelsen och terrorism utifrån flera olika repertoarer men när två verklighetsbilder möts vidareutvecklas inte interaktionen. Analysen fortsätter med exempel från Facebook och uppsatsens tolkning av texternas betydelser och konsekvenser. Antal eventuella likes, delningar och datum anges inom parantes-tecken.

Ex 2.1

Tracy: *This was a terror attack...Religion of peace? Not all muslims are the same? Seriously?? Read the Quran...I am not spewing hate but serious facts because I have read this book [...]* (1, 0, 16:e april)

Tracy verkar syfta till att skydda sin världsbild mot alternativa konstruktioner av händelsen genom att hävda att den bygger på fakta från koranen om hur islam och muslimer är. *...not spewing hate, but serious facts...* konstruerar skribentens världsbild som rationell och objektiv till motsats till mer känslostyrda argument. Skribenten Morgan utvecklar resonemanget om koranen i nedanstående svar.

Morgan: *the koran is our enemies' playbook. [...] As distasteful as it is, it will give you valuable insight into their behavior and the methods they will try to deceive you with. Just make sure you get a copy that was printed prior to 9/11/2001 so that you get the full, bloodthirsty story. The korans published in English after 9/11 were "dumbed down" so we wouldn't realize just how dangerous islam is. [...]* (1, 0, 16:e april)

Morgans text kan verka som polariserande mellan grupper genom användning av pronomen *vi* och *dem* i styckena *...our enemies'...*, *...they will try to deceive you...* och *...so we wouldn't realize....* "De andra" beskrivs i termer som blodtörstiga, vilseledande och farliga som "vi" måste skydda oss emot. Madisons nedanstående svar kan tolkas som ett ifrågasättande av Tracys och Morgans resonemang.

Madison: *[...] You talk with such conviction that this is a Islamic terrorist attack. Where is your evidence [...] let the authorities establish what went on instead of trying to put seeds into people's minds and promote your narrow minded and racist ideals.* (4, 0, 16:e april)

Madison använder *promote* och *racist ideals* för att möjligtvis underminera deras objektivitet i frågan.

Ex. 2.2

[...] we let anything that's moving into our country just like the USA do it really makes me sick the governments should think about there own people first. Not all this other scum that comes in illegally (3, 0, 20:e april)

Texten konstruerar händelsen som en konsekvens av invandringspolitiken. Modalverbet *should* kan användas för att beskriva skyldigheter som, i skribentens konstruktion av verkligheten, bryts och därmed verkar texten skuldbelägga regeringen.

Ex. 2.3

Shannon: *i am not convinced* (0, 0, 20:e april)

Shannon uttrycker en tvekan om att rätt gärningspersoner gripits varpå Hayden svarar följande:

Hayden: *We ain't gotta convince all you Muslim's...your Muslim buddy is in our hands now. I hope we get him fully healthy again and then torture him* (2, 0, 20:e april)

Haydens text kan verka polariserande för grupperna ”vi” och ”muslimerna” och skribenten indikerar att det finns en skillnad i rättigheter och skyldigheter mellan dem. ...*your Muslim buddy*... påvisar en homogeniserad bild av gruppen muslimer där alla associeras med den gripna.

Ex. 2.4

Bobby: *why do we mourn selectively because its americans? thousands of people have died in syria.* (10, 0, 19:e april)

Bobbys text kan betraktas som ett ifrågasättande av uppmärksamhetens proportion till händelsen och gör en jämförelse med antal döda i Syrien. Argumentet används eventuellt för att underminera verklighetsbilden av händelsen i Boston som katastrofal.

Jay: *[...]tis is a page 2 show support and updates on the bombing if u dnt like it then y da fuk did u like the page dumbo..go show ur disrespect sumwer else.* (5, 0, 19:e april)

Jay indikerar att det finns gränser för gruppens tillåtna diskussion med argumentet ...*tis is a page 2*... och ifrågasätter Bobbys intelligens och respektfullhet, möjligtvis för att underminera skribentens argument.

Nicky: *Who thinks Bobby is wrong and disrespectful [...] so show some respect silly cow* (7, 0, 19:e april)

Nickys text verkar vara en fortsättning på kritiken mot Bobby och kan tolkas som en uppmaning till att fler uttrycker sin åsikt i frågan. Konsekvensen blir att Bobby inte återkommer till diskussionen vilket kan tolkas som ett lyckat försök av Jay och Nicky att utesluta alternativa världsbilder.

Ex. 2.5

Theo: *it wouldn't be a surprise if the investigations would show, that this all was done by americans themselves, like 9/11* (3, 0, 18:e april)

Theo text kan betraktas som ett ifrågasättande av att dådet utförts av personer med en annan nationalitet. Argumentet bygger på verklighetsbilden av att även 9/11 utfördes av amerikaner. Ytterligare spekulationer kring gärningspersonerna uttrycks nedan av Sandy och Vic.

Sandy: *Why do I get the feeling that the person who ignited the explosives has something to do with al-Qaeda?* (1, 0, 18:e april)

...*get the feeling*... indikerar att bombningar har en tät sammankoppling med muslimska extremister som påverkar skribentens förutfattade slutsatser som eventuellt baseras på känslor.

Vic: *2 Middle eastern men wanted for questioning over both devices and evidence found linking their names? What a surprize!* (2, 0, 18:e april)

...*what a surprize!* kan tolkas som ett ironiskt uttalande av Vic som möjligen dragit slutsatsen om gärningspersonernas etnicitet redan innan offentliggörandet. Nedan följer Kims inlägg i diskussionen som kan tolkas som en reaktion på de spekulationer kring gärningspersonernas etnicitet och religiösa tillhörighet.

Kim: *den maybe america shuld get the fuk out of our countries [...] and understand that a colour and race does not make you its who you are on the inside ow and one last thing NOT ALL MUSLIMS ARE TERORISTS you cunt!!!!!! (9, 0, 19:e april)*

Kim konstruerar en slags villkorssats som möjligtvis verkar för att skuldbelägga amerikansk närvaro i andra länder för händelsen. Skribenten argumenterar även för en särskiljning av sammankopplingen mellan terrorism och etnicitet med ...*color and race does not make you...* En annan intressant aspekt är användandet av argumentet att alla muslimer inte är terrorister istället för att alla terrorister inte är muslimer. Detta kan indikera en verklighetsbild som konstruerar terroristiska handlingar utifrån en islamsk koppling.

Sammanfattningsvis råder olika verklighetsbilder även på Facebook men skribenterna använder sig av starkare känslouttryck, riktade till specifika personer, för att etablera sin världsbild. Konsekvensen blir tydligare polarisering mellan grupper då individer uttrycker sig mer extremt än på Twitter angående undersökningens diskussionsämne. Facebook genererar, enligt undersökningens dataset, även en högre grad av interaktion, i form av långa diskussionstrådar, till skillnad från Twitter-meddelanden som endast erhåller ett fåtal kommentarer.

7. Diskussion

För att undersöka hur de inbäddade designvalen i social media-plattformar kan forma en viss diskurs bland dess användare identifierades beteendepåverkande designaspekter i teorin. Därefter genomfördes en diskurspsykologisk jämförelseanalys av två sociala media-plattformar som visade på större tendenser till polarisering och extremism på Facebook än Twitter. Följande stycke ämnar presentera en tolkning av sambandet mellan hur tekniska aspekter designats och dess konsekvenser på diskursen.

7.1 Förbindelsetyper

Jämförelseanalysens kontext har varit Facebook respektive Twitters delade sociala rum. Denna förbindelsetyp definieras som närhet vilken tillåter interaktion mellan medlemmar utan en etablerad relation. (Kane et al. 2013). På en Facebook-sida finns etablerade ramar för vad som är ämnat att diskutera i form av beskrivning av sidan samt administratörens möjlighet att ta bort opassande texter. Dessa ramar hänvisade även skribenter till i analysen, möjligtvis i syfte att styra diskussionsämnet (se ex. 2.4). En Facebook-grupp eller sida har användaren aktivt valt att delta i genom att gå med i gruppen eller välja att gilla den till skillnad från Twitter där användaren passivt kan exponeras för en diskussion.

Utformningen på meddelanden, eller flöden, skiljer Twitter och Facebook åt främst på två punkter. Twitters 140-teckenbegränsning innebär att användaren ofta måste klicka på en extern länk för att ta del av utförligare resonemang medan meddelanden som publiceras på Facebook får en omedelbar exponering för medlemmar. Analysens resultat visade på större interaktion mellan medlemmar på Facebook än Twitter vilket stödjer Yardi och Boyds (2010) resultat som visar på svårigheten att föra meningsfulla Twitter-diskussioner med 140 tecken.

Den andra punkten som skiljer plattformarnas flöden är designaspekter som används i syfte att bekräfta varandras åsikter. På Facebook kan varje inlägg, samt kommentarer, erhålla en positiv feedback genom en like-knapp vilket saknas på Twitter (se figur 4 och

jämför med figur 1). Enligt Baron et. al. (1996) är bekräftelse en del av legitimering av åsikter vilket kan ha en polariserande effekt på grupper. I analysens resultat fanns exempel på att skribenter uppmanade andra medlemmar att ta ställning vilka då använde like-knappen istället för att formulera en text. På Twitter kan ett meddelande bekräftas genom att re-tweetas men då själva kommentarerna inte har en funktion för att mäta tyst, positiv feedback uppstår inte liknande polarisering i diskussionen under ett inlägg.

Figur 4 Kommentarsfältets utformning på Twitter

Relationer på Twitter benämns som följare vilket en medlem kan ha ett obegränsat antal av. En användare har således möjlighet att nå ut med ett meddelande till många utan att själv behöva ta emot information från följarna. Detta kan ha effekten att meddelanden skickas i syfte att sprida information eller uppmaningar snarare än att föra diskussioner. Analysen visade på flera exempel där användare syftade föra ett slags detektivarbete och uppmanade allmänheten att bland annat sprida diverse bilder på misstänkta gärningspersoner. Facebook-relationer måste bekräftas av två parter för att etableras och en relation kan eventuellt indikera att medlemmarna känner varandra personligen. Att enbart interagera med likasinnade kan ge upphov till polarisering och extremism (Baron et al. 1996) vilket indikerades i analysen.

7.2 Innehåll och den digitala användarprofilen

Ytterligare aspekter som kan inverkat på analysens resultat, som tyder på mer interaktion mellan medlemmar på Facebook än Twitter, är det digitala spår medlemmar lämnar efter sig. Om en användare interagerar med ett Facebook-inlägg skickar plattformen notifikationer om en annan användare interagerar med samma innehåll. På Twitter ges användaren en indikation enbart om ett inlägg är riktat mot denne personligen vilket kan göra att diskussionen inte vidareutvecklas (se figur 5). Flockbeteenden rör människors relationer och kan uppstå om en betrodd medlem interagerat med ett innehåll som då blir ett digitalt spår (Oh & Jeon 2007). Undersökningen har inte haft möjlighet att behandla förtroende mellan medlemmar men möjligtvis kan den mer personliga relationen Facebook-vän öka motivation till interaktion mer än Twitters följare.

Figur 5 Twitters indikationsutformning (från www.twitter.com)

7.3 Informationstillgång

Funktioner som rekommenderar Facebook-vänner eller Twitter-konton kan, enligt Kane et al. (2013), ge upphov till nätverk som består av liknande medlemmar. Möjligen kan rekommendationerna ha en större homogeniserande effekt på Facebook än Twitter. En Facebook-medlem måste aktivt välja att gå med i en grupp som tillåter diskussion mellan medlemmar utan etablerad relation medan Twitter-medlemmar kan exponeras passivt för diskussioner som råder utanför det egna nätverket via hashtags. Baron et al. (1996) menar att interaktion med likasinnade kan leda till extremism och polarisering vilket stödjer resultatet som visade att dessa tendenser är större på Facebook än Twitter.

8. Slutsats

Sammanfattningsvis råder svårigheter att isolera individuella designaspekter som en direkt påverkande faktor på diskurserna. Snarare är det möjligtvis samspelet mellan flera som har en effekt. Facebooks designaspekter som tenderar att homogenisera nätverket, tillsammans med tydligare ramar för vad som får diskuteras i det sociala rummet och bekräftelsefunktioner kan orsaka polarisering och extremism. Twitters potential för diskussion mellan olika människor möjliggörs med hashtags och trendning topics men begränsas av teckenbegränsningen och brist på funktioner för att hålla diskussioner levande.

8.1 Reflektioner över undersökningen

Diskursanalys kan uppfattas som okonventionell i sitt sätt att tillämpa individuella tolkningar snarare än metoder som utgår från etablerade ramverk. Detta kan även vara diskursanalysens styrka då socialkonstruktivismen menar att etablerade ramverk bygger på subjektiv kunskap som är kontextuellt betingad och att en objektiv, universell kunskap inte existerar. Då även min egen världsbild, enligt detta synsätt, är en produkt av socialkonstruktiva processer har jag eftersträvat transparens i undersökningen. Detta för att möjliggöra för läsaren att göra subjektiva tolkningar av materialet. Eftersom texterna är skrivna på engelska, vilket inte är mitt modersmål, finns risk att jag missat nyanser av språket som kan ha viss betydelse. Därför är texterna oredigerade och jag har undvikit att rätta eventuella stavfel. Ett till synes stavfel kan även vara medvetet för att förmedla något annat. Exempelvis textstycket där skribenten väljer att stava muslimer ”mooslims” kan syfta till att förlöjliga men jag har undvikit att göra några sådana tolkningar. Jag har även försökt distansera mig från texterna genom att enbart undersöka *hur* texter

konstrueras för att framstå som sanna beskrivningar och jag har inte försökt identifiera “objektiva sanningar”.

8.2 Förslag till fortsatt forskning

Då metoden inte varit tillämpbar rörande intern kommunikation och förtroende mellan medlemmar skulle fler beteendepåverkande designaspekter kunna undersökas i fortsatt forskning. Exempelvis sekretessinställningarnas påverkan på vilken typ av innehåll användare väljer dela med sig av eller hur profilers autenticitet och identitet påverkar interaktion och spridning av innehåll.

Det skulle även vara intressant att undersöka diskursiva mönster på plattformar som gjort helt andra designval än Twitter och Facebook. Då skulle en jämförelse kunna göras i förhållande till uppsatsens tolkningar av designens påverkan på diskursen.

Källor

Baron, R. S., Hoppe, S. I., Kao, C. F., Brunzman, B., Linneweh, B., & Rogers, D. (1996). Social corroboration and opinion extremity. *Journal of Experimental Social Psychology*, 32(6), 537-560.

Bombdådet i Boston: Det här är vad vi vet. (2013). [Elektronisk] *Dagens Nyheter*, 20 april. Tillgänglig: <http://www.dn.se/nyheter/varlden/bombdadet-i-boston--det-har-ar-vad-vi-vet> [2013-04-26]

Borgatti, S. P., & Foster, P. C. (2003). The network paradigm in organizational research: A review and typology. *Journal of management*, 29(6), 991-1013.

Boston bombings: Social media spirals out of control. (2013). [Elektronisk] LA Times, 20 april. Tillgänglig: <http://articles.latimes.com/2013/apr/20/business/la-fi-boston-bombings-media-20130420> [2013-05-14]

Boyd, D. (2008). Can social network sites enable political action?. *International Journal of Media & Cultural Politics*, 4(2), 241-244.

Dey, R., Jelveh, Z., & Ross, K. (2012). Facebook users have become much more private: A large-scale study. In *Pervasive Computing and Communications Workshops (PERCOM Workshops), 2012 IEEE International Conference on* (pp. 346-352).

Gerolimos, M. (2011). Academic Libraries on Facebook: An Analysis of Users' Comments. *D-Lib Magazine*, 17(11), 4.

Himmelboim, I., McCreery, S., & Smith, M. (2013). Birds of a feather tweet together: Integrating network and content analyses to examine cross-ideology exposure on Twitter. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 18(2), 40-60.

"Jag står inte för någonting jag skriver på Twitter". (2013). [Elektronisk] *Aftonbladet*, 17 mars. Tillgänglig: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article16434082.ab> [2013-03-17]

Jørgensen, M. W., & Phillips, L. J. (2002). [Elektronisk] Discourse analysis as theory and method. *Sage Publications Limited*.

Junco, R., & Chickering, A. W. (2010). Civil discourse in the age of social media. *About Campus*, 15(4), 12-18.

Kane, G. C., Alavi, M., Labianca, G. & Borgatti, S. (2013). WHAT'S DIFFERENT ABOUT SOCIAL MEDIA NETWORKS? A FRAMEWORK AND RESEARCH AGENDA. *MIS Quarterly*. Forthcoming 2013.

Kroger, R. O., & Wood, L. A. (1998). The turn to discourse in social psychology. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, 39(4), 266.

Latour, B. (1999). Pandora's hope: essays on the reality of science studies. *Harvard University Press*.

Light, B., & McGrath, K. (2010). Ethics and social networking sites: a disclosive analysis of Facebook. *Information Technology & People*, 23(4), 290-311.

- Oh, W., & Jeon, S. (2007). Membership Herding and Network Stability in the Open Source Community: The Ising Perspective. *Management science*, 53(7), 1086-1101.
- Page, R. (2012). The linguistics of self-branding and micro-celebrity in Twitter: The role of hashtags. *Discourse & Communication*, 6(2), 181-201.
- Patel, R., & Davidsson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning (4:e upplagan)*. Lund: Studentlitteratur AB
- Phillips, N., & Hardy, C. (2002). [Elektronisk] *Discourse analysis*. Sage Publications.
- Snejder, P., & te Molder, H. F. (2005). Moral logic and logical morality: Attributions of responsibility and blame in online discourse on veganism. *Discourse & Society*, 16(5), 675-696.
- Uppdrag Granskning* (2013). Män som näthatar kvinnor. [TV-program] Sveriges Television, SVT 1 9 februari.
- Van Over, G. (2012). Develop social-media policy. *Ward's dealer business*, 46(5), 44-44.
- Weatherall, A. (2012). Discursive psychology and feminism. *British Journal of Social Psychology*, 51(3), 463-470.
- Wreden, N. (2010). Developing a Social Media Policy. *Baseline*, (107), 15-15.
- Yardi, S., & Boyd, D. (2010). Dynamic debates: an analysis of group polarization over time on Twitter. *Bulletin of Science, Technology & Society*, 30(5), 316-327.